

Erikoiskasvit

Ruokasipuli (*Allium cepa*)

Ruokasipulin eri variaatioita ovat keltasipuli, punasipuli, jättisipuli, salottisipuli, ryvässipuli, hopeasipuli, hillossipuli. Ruokasipuli on laukkojen eli sipulien sukuun kuuluva monivuotinen kasvilaji. Se on sukunsa tunnetuimpia ja yleisimmin käytettyjä syötäviä, viljeltyjä kasveja.

Maaperän vaatimukset: hyvärakenteinen, runsasmultainen ja hikievä kivennäismaa on sipulille paras kasvualusta. Aurinkoinen, tuulinen ja viettävä sijainti kasvatusta paikaksi on eduksi, vesi ei saa seisoa lohkolla. Turvemaata ei suositella sipulin kasvatukseen. Ihanteellinen maan pH-arvo kasvatukseen on 6-7.

Kasvuston perustaminen: viljely tulee tapahtua joka neljäs vuosi samalla pellolla. Hyviä esikasveja ovat esimerkiksi viljat ja peruna. Ruokasipuleilla on pitkä kasvukausi eli noin neljä kuukautta. Lisäksi sipulit itävät ja taimettuvat alhaisissa lämpötiloissa. Kasvusto perustetaan tyypillisesti istukassipuleilla. Istukas kylvetään käsin tai koneella riveihin ja istukkaasta jätetään näkyviin noin yksi kolmasosa. Rivivälinä 20-40 cm sipulivariaatiosta ja hoidosta riippuen, sopiva istutusväli on 5-10 cm halutun sipulikoon mukaan.

Lannoitus: sipulia lannoitetaan kasvuston perustamisvaiheessa tarpeen mukaan esim. NPK-lannoitteella, lisäksi lohkon kalkitus tarpeen mukaan. Kompostoitua karjanlantaa voidaan käyttää esim. 30-50 tn/ha.

Sadonkorjuu: korjuu aloitetaan varsien kellastuttua ja alkaessa taittua, mikä on merkki tuleentumisesta. Naattien varret katkaistaan ja sipulien voidaan antaa kuivaa pellolla noston jälkeen tai kuivataan ilmastossa tilassa. Varhaissipulia korjataan, kun sipulien halkaisija on noin 2,5 cm. Ruokasipulin varastointilämpötila 0-1 °C

Kasvintuhoojat: yleisin tuholainen on sipulikärpäsen toukat. Toukat syövät sipulista juuria ja sipulin tyviosaa, mikä kellastuttaa ja kuihduttaa kasvia. Sipulimätä tuhoaa juuristoa ja kellastuttaa naatteja, varastossa sipuli kuivuu kokonaan. Kasvintuhoojien leviämistä ehkäisee 4 vuoden viljelykierto ja terveet istukassipulit. Harmaahome voi pilata sipulit varastossa, jos kuivatusta ei ole tehty kunnolla.

Rikkojen torjuntakeinot: ruokasipuli on heikko kilpailemaan rikkoja vastaan, siksi kitkeminen tai esim. koneellisesti rikkojen haraaminen rivien väleistä on kannattavaa. Sekä yksi- että monivuotiset rikat haittaavat sipulien kykyä ottaa ravinteita maasta ja sipulien koko voi kärsiä.

Kuvat: Pixabay
Lähteet: Farmit, Ruokatieto